

עפ"א (תל אביב) 22423-11-13 - יוסף צובארי נ' עיריית תל-אביב

עפ"א (תל-אביב-יפו) 22423-11-13 - יוסף צובארי נ' עיריית תל-אביב-יפו
עפ"א (תל-אביב-יפו) 22423-11-13

יוסף צובארי

נגד

עיריית תל-אביב

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
[29.12.2013]

כב' השופט ירון לוי

פסק דין

הערעור

1. ערעור על פסק דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב-יפו (כבוד השופטת אוסי - שרעבי) בת"פ 2/11/0009085 במסגרתו הורשע המערער בעבירה של עיסוק ללא רישיון בעסק הטעון רישוי, בניגוד לסעיפים 4, ו- 14 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968 (להלן: "החוק") בגין ניהול עסק למכירת מוצרי טבק ועישון נרגילות, הכנה והגשת תה וקפה ונדון לקנס בסך 12,000 ₪ וניתן צו הפסקת הפעילות בעסק החל מיום 1/9/2013.

ההליכים

2. ואלה ההליכים הרלוונטיים:

א. כתב האישום הוגש כנגד המערער ואחיינו (נאשם 1).

ב. לאחר שמיעת הראיות, זוכה נאשם 1 מהעבירה שיוחסה לו, והמערער הורשע.

הרשעת המערער התבססה בעיקר על עדות מפקחים שביקרו במקום ומסרו שמדובר בעסק פעיל - שבעת הביקורת שהו בו לקוחות שעישנו נרגילה וכן היה מאובזר בקופה רושמת ואביזרי מטבח חיוניים - עדות המערער לפיה הוא מנהל המקום ודברי המערער למפקחים בעת הביקורת כי "הרישיון בטיפול".

ג. גזר הדין ניתן ביום 17/7/2013, בהסכמת הצדדים, בהיעדרם, ונשלח להם בדואר רשום (בתיק בית המשפט אישור מסירה לב"כ המערער מיום 4/8/2013).

ד. הערעור הוגש רק ביום 10/11/2013, מבלי שהוגשה בקשה להארכת מועד להגשת הערעור, ואף ללא נימוקים להגשתו באיחור.

בעקבות הערת בית המשפט, חזרה בה התביעה מהטענה בדבר דחיית הערעור על הסף מהטעם שחלף המועד להגשתו, והערעור נדון לגופו.

- ה. ביום 17/12/2013 נדחתה טענת פסלות שהעלה המערער, לאחר שנסתיים הדיון במעמד הצדדים בערעור. דיון והכרעה
3. לאחר שבחנתי את מכלול הנסיבות ואת טיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה שדין הערעור, על שני רכיביו, להידחות. הערעור על הכרעת הדין
4. בית משפט קמא, בהכרעת דין מנומקת ומפורטת, דחה את כל טענות המערער, לאחר שדן בהן, אחת לאחת, תוך ניתוח יסודי של התשתית הראייתית שהונחה בפניו.
- להלן תפורט התייחסות בית המשפט לטענותיו העיקריות של המערער.
- המערער לא הוזהר ולפיכך לא ניתן לבסס הרשעה על הודאתו
5. המפקחים שהגיעו למקום העסק מסרו למערער מסמך שכותרתו "התראה/דרישה לפי חוק רישוי עסקים" (ת/1) (להלן: "הדו"ח"). בדו"ח תיארו המפקחים את פרטי ההתרחשות ובין היתר, כי המערער הזדהה בפניהם כבעלי העסק, ומסר להם "אני מטפל בנושא הרישוי". אמירה, שמשמע ממנה כי באותה עת, לעסק עדיין לא היה רישוי עסק.
- לטענת המערער, לא הוזהר בדבר זכותו להימנע מהפללה עצמית, ולפיכך לא ניתן לעשות שימוש באמרתו זו בפני המפקחים, לצורך הכרעה באחריותו לעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.
- במצב דברים זה, על פי הטענה, אין כל ראיה פוזיטיבית לכך שהמערער עבר את העבירה המיוחסת לו.
6. לצורך הוכחת יסוד הפעילות בעסק, בעבירה המיוחסת למערער, סמך בית משפט קמא ממצאיו הן על עדויות המפקחים בבית המשפט, אותן מצא מהימנות, והן על ממצאים אחרים - שאינם דברי המערער - בדו"ח (ת/1).
- מהדו"ח עולה שהעסק פתוח ופעיל. בעסק מטבח ובו מכונה להכנת תה וקפה ומקרר עם משקאות קלים. בנוסף, נראו כ-30 נרגילות מוכנות לשימוש וחדר נוסף עם כורסאות.
- במועד הביקורת נצפו 5 לקוחות מעשנים נרגילות ונראתה קופה רושמת (ת/1).
- המפקחים העידו בבית המשפט אודות אמיתות דו"ח הביקורת (ת/1) וחזרו על הפרטים בהם הבחינו במהלך הביקורת - מטבח, קופה רושמת, כ-5 אנשים היושבים במקום ומעשנים נרגילה.

- בית משפט קמא אימץ את עדויות המפקחים בדבר אמיתות הדו"ח (ת/1), כמו גם את עדויות המפקחים בבית המשפט (סעיפים 12-14 להכרעת הדין).
7. בהתייחסו לטענה זו של המערער - שהועלתה אף בפניו - קבע בית משפט קמא בהכרעת דינו, כהאי לישנה: "...יצוין כי החלטתי זו ממילא איננה נסמכת על טענה להודאה כזו או אחרת מצד הנאשם 2 (המערער - י"ל) לפעילות העסק כ"עסק" במועד הביקורת, כפי שניסה ב"כ הנאשמים לטעון. משקבעתי כי גם במועד הביקורת מדובר היה בעסק הטעון רישוי, שהתנהל ללא רישיון, כאשר אין חולק כי הנאשם 2 היה מנהלו ובעליו באותה עת, הרי יש להרשיעו בביצוע העבירה המיוחסת לו בכתב האישום" (סעיף 22 להכרעת הדין).
8. בחינת התשתית הראייתית עליה מבוססת הכרעת הדין, מלמדת כי קביעת בית משפט קמא שבמועד הביקורת היה מדובר בעסק הטעון רישיון שהתנהל ללא רישיון, על ידי המערער, מנהלו ובעליו באותה עת - מעוגנת היטב בחומר הראיות שהובא בפניו, אף ללא הסתמכות על "הודאת" המערער בפני המפקחים.
- בית המשפט אינו דן בשאלות תיאורטיות. משנחה דעתי כי הכרעת הדין מבוססת כנדרש, אין צורך להידרש לטענות חוקיות גביית ה"הודאה", שממילא לא שימשה בסיס להרשעת המערער.
- במועד הביקורת העסק פעל ב"הרצה", ולפיכך, לא הוכח שהיה פעיל.
9. לטענת המערער, במועד הביקורת, העסק למעשה היה סגור, ונפתח אך לצורך "הרצה", שאינה מחייבת רישיון עסק. לחיזוק הטענה הפנה המערער לעדויות עדי התביעה שלא ידעו לציין, אם העסק המשיך להתנהל אחרי מועד הביקורת ועד מועד הגשת כתב האישום, ולעדויות עדי הגנה שהעידו שהעסק פעל רק ימים ספורים, לסירוגין, לצרכי "הרצה".
10. בית משפט קמא דחה בהכרעת הדין טענתו זו של המערער ממספר טעמים.
- בראש ובראשונה, מהטעם שהוכח בפניו שמדובר בעסק פעיל ופתוח.
- אף קביעה זו של בית משפט קמא מבוססת בחומר הראיות.
- בנוסף, נקבע בהכרעת הדין שהחוק אינו מכיר בפתיחת עסק לצורך "הרצה". יתרה מכך, בסעיף 14 לחוק נקבע שאין נפקא מינא אם העיסוק היה מוגבל מאוד בזמן או חד פעמי (סעיף 15 להכרעת הדין).
11. בית משפט קמא הפנה למטרת החוק - הבטחת שלום הציבור, בריאותו ובטיחותו ושמירה על איכות הסביבה - וציין, בצדק, שמטרות אלה מחזקות את המסקנה שלצורך דרישת רישיון עסק אין כל רלבנטיות למשך פתיחת העסק (פתיחה חד פעמית או נמשכת) או זהות הלקוחות (האם הם חברים או מכרים של הבעלים).
12. בהקשר זה יודגש כי בחינת עדויות עדי ההגנה מעלה שאין באיזה מהעדויות כדי להוביל לאימוץ הטענה שבמועד הביקורת העסק לא היה פעיל.
- כפי שציין בית משפט קמא - העד מטעם ההגנה, רומי משה - טען שנעשו בעסק 4 ימי הרצה, וציין שייתכן שבמועד הביקורת נערכה "הפקה" או מסיבה, אך לא זכר אם אכן נערכה פעילות כזו במועד הביקורת (סעיף 16 להכרעת הדין; פרוטוקול מיום 11/9/2012, עמוד 10, שורות 4-12).
- אף עד נוסף מטעם ההגנה - אליאס הרצל - שטיפל בבקשת רישיון העסק עבור המערער - לא ציין מפורשות שבמועד הביקורת העסק לא היה פעיל אלא מסר "אני חושב שהעסק עבד מספר ימים בודדים. אני יכול להעיד שהעסק לא עבד בצורה מלאה עד לפני חודשיים" (פרוטוקול מיום 11/9/2012, עמוד 11, שורות 1-3).
13. מעבר לכך, כפי שציין אף בהכרעת הדין, גם אם היה ממש בטענה זו לגופה, הרי שממילא היא לא הוכחה די הצורך. (סעיפים 15-16 להכרעת הדין).
14. אף טעמים אלה של בית משפט קמא, בדין יסודם, ולפיכך לא מצאתי אף בטענה זו עילה להתערבות ערכאת הערעור. טענת הגנה מן הצדק - אכיפה בררנית
15. עד התביעה אברהם רן- שבמועד הרלוונטי היה אחראי מטעם האזור על רישוי עסקים - העיד שמדיניות העיריה בהגשת כתבי אישום בגין פתיחת עסק ללא רישיון היא "עד 90 יום" (פרוטוקול מיום 24/4/2012, עמוד 4, שורות 26-27).
16. לטענת המערער, המשיבה פעלה בניגוד למדיניות מוצהרת זו בעניינו, בהגישה כתב אישום כנגדו, לפני שחלפו 90 ימים ממועד הביקורת.

17. כפי שציין בית משפט קמא, מעדות העד עולה שמדיניות העיריה היא בהגשת כתב אישום במועד של עד 90 ימים ממועד הביקורת.

העד לא טען למדיניות העיריה להגשת כתב אישום אלא בחלוף 90 יום ממועד הביקורת או למעלה מכך. במצב דברים זה, אין בהגשת כתב האישום כנגד המערער בחלוף פחות מ-90 ימים ממועד הביקורת, כל חריגה מהמדיניות הנטענת.

18. מעבר לכך, בית משפט קמא ציין, בצדק, שלא הובאו ראיות להוכחת המדיניות הנטענת. (סעיף 20 להכרעת הדין).

יש להורות על ביטול הכרעת הדין בשל סתירות בדברי עדי המאשימה

19. 2 המפקחים, שביקרו בעסק, העידו בפני בית משפט קמא.

לטענת המערער, קיימות סתירות בין העדויות, המובילות למסקנה שיש להורות על ביטול הכרעת הדין. כך, למשל, טען המערער כי המפקח העיד שהמתין לו 20 דקות, ואילו המפקחת העידה שהמערער ניגש אליהם ישר וכן שהמפקח העיד שהם שוחחו עם העובדים, ואילו המפקחת העידה ששוחחו רק עם המערער (סעיף 31 להודעת הערעור).

20. בחינת פרוטוקול הדיון בבית משפט קמא מלמדת, שטענת המערער, בלשון המעטה, אינה מדויקת. עיון בעדות המפקחת מעלה כי לשאלת הסנגור האם דיברו רק עם המערער, השיבה "איתו. יכול להיות עם עוד אנשים אבל אני לא זוכרת..." (פרוטוקול מיום 24/4/2012, עמוד 10, שורות 30-31).

אף לשאלה "מי ניגש אליכם?" השיבה המפקחת "כנראה אותו אחראי של המקום... אני לא זוכרת מי ניגש אלינו..." (פרוטוקול מיום 24/4/2012, עמוד 10, שורות 27-29). בהמשך, אף הוסיפה המפקחת כי אינה זוכרת האם המערער חיכה להם בעסק כשהגיעו למקום (פרוטוקול מיום 24/4/2012, עמוד 11, שורות 14-16).

21. למעלה מן הצורך יוטעם כי אף אם היה ממש בטענת המערער, איני סבור שמדובר בסתירות מהותיות, שיודרות לשורשה של הכרעת הדין, באופן המצדיק התערבות ערכאת הערעור.

ערעור על גזר הדין

תמצית טענות המערער

22. עיקר טענות המערער כנגד חומרת גזר הדין נעוץ בכך שהוחל בהליך הרישיון עובר לפתיחת העסק. בנוסף, ציין המערער כי כעת השתנו הנסיבות, שכן שבועיים עובר להגשת הערעור, נסללה הדרך להגשת הבקשה לרישיון עסק.

המערער פעל בשקידה, לפי הטענה, לצורך קבלת הרישיון אך הדבר התעכב בשל התנכלות עיריית תל אביב.

דיון

23. אף גזר הדין מנומק ומפורט.

בית משפט קמא התייחס בגזר דינו לכל שיקולי הענישה הרלוונטיים, וביניהם: משך הזמן בו פעל העסק ללא רישיון, אופי העסק, הסיכון בו הוא מעמיד את הציבור, שטח העסק וההליכים שננקטו לשם הגשת הבקשה לרישיון עסק.

24. מקובלים עלי כל שיקולי הענישה שפירט בית משפט קמא בגזר דינו.

25. כפי שציין בצדק בית משפט קמא, קיימת חשיבות בפיקוח על עסק המשמש למכירת מוצרי טבק ועישון נרגילות בעיקר לצורך הבטחת בטיחותו מפני סיכוני אש ומפגעים לציבור (סעיף 6 לגזר הדין).

26. כבר בפרשת ההגנה, בעדות אליאס הרצל, שטיפל בהליכי הרישיון, מסר העד כי הוא צופה שהמערער יגיש את בקשת הרישיון בתוך כ-10 ימים עד שבועיים (פרוטוקול מיום 11/9/2012, עמוד 19, שורות 9-10). אליאס הרצל אף אישר שדרישות הרשות תואמות את הוראות החוק והתקנות.

מבחינה עובדתית, עד מועד הגשת הערעור, לא הוגשה בקשה לרישיון עסק.

27. אין בטענה בדבר סלילת האפשרות, בחודשים האחרונים, להגשת בקשה לרישיון עסק כדי להצדיק התערבות באיזה מרכיבי גזר הדין.

כפי שצוין, לא אחת, אין זה מקומו של ההליך הפלילי, ובוודאי לא במסגרת הדיון בערעור, ללוות הגשת בקשות לרישיון עסק. במיוחד, שעה שעד למועד הגשת הערעור כלל לא הוגשה בקשה לרישיון.

28. הרושם המתקבל מהתנהלות המערער, כפי שפורטה, הוא של ניסיון להאריך את ההליכים המשפטיים, וזאת על מנת להתקדם במצב הטיפול ברישיון העסק, ללא סגירתו.
- בית המשפט אינו יכול, ואינו צריך, ליתן ידו להתנהלות מסוג זה.
29. בנוסף, אין בהעברת הבעלות בעסק כדי להצדיק הקלה בעונשו של המערער.
30. במצב דברים זה, סבורני שגזר דינו של בית משפט קמא סביר ומידתי, ואין מקום להתערבות ערכאת הערעור.
- סוף דבר
31. לאור כל האמור, הערעור נדחה.
- ניתן היום, כ"ו טבת תשע"ד, 29 דצמבר 2013, במעמד הצדדים.